

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Кафедра початкової та дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

«31» серпня 2022 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

Ступінь магістра
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність 013 Початкова освіта
Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»

Миколаїв – 2022

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

доктор педагогічних наук, професор кафедри початкової та дошкільної освіти Якименко С.І.

РЕЦЕНЗЕНТ: Біда О.А., доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та психології ЗУІ ім. Ференца Ракоці II

Програму схвалено на засіданні кафедри початкової та дошкільної освіти

Протокол від «29» серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри _____ (Якименко С. І.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією педагогічного факультету

Протокол від «30» серпня 2022 року № 1

Голова навчально-методичної комісії _____ (Хрящевська Л.М.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією університету

Протокол від «31» серпня 2021 року № 11

Голова навчально-методичної комісії _____

ВСТУП

Програма вивчення варіативної навчальної дисципліни «Інтерактивні технології в освіті» складена Якименко С. І. відповідно до освітньо-професійної програми підготовки ступеня магістр спеціальності 013 Початкова освіта.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: закономірності, методи, форми, засоби інтерактивних технологій у підготовці майбутніх учителів початкової школи.

Міждисциплінарні зв'язки: «Модель фахової підготовки вчителя», «Технології викладання фахових дисциплін у початковій школі», «Формування медіакультури вчителя початкової школи».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: навчити майбутніх викладачів орієнтуватися в концептуальних та теоретичних положеннях інтерактивних педагогічних технологій, сформувати готовність до впровадження сучасних технологій у практику початкової школи.

Завдання курсу:

- знайомлення студентів з концептуальними та теоретичними положеннями численних інноваційних освітніх технологій навчання;
- володіння сутністю освітніх технологій, їх провідними положеннями.
- узагальнення інтерактивних освітніх технологій у вищій школі, виявлення їх фундаментальної спільності, виділення істотних ознак;
- формування позитивного ставлення і прагнення майбутнього викладача до творчого оволодіння новими навчальними технологіями;
- навчання студентів обирати оптимальні інноваційні технології навчання відповідно до індивідуальних можливостей учнів початкових класів, рівня їх підготовки, умов;
- орієнтація студентів на педагогічну творчість, самостійність, дослідницьку діяльність.

Згідно з вимогами ОПП студент оволодіває такими компетентностями:

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Навички креативного мислення, набуття гнучкого образу мислення, який дозволяє зрозуміти та розв'язати проблеми та задачі, зберігаючи при цьому критичне ставлення до сталих наукових компетенцій у галузі початкової освіти

ПРН 2. Уміння до імплементації законодавчих та нормативно-правових актів у галузі початкової та вищої освіти

ПРН 7. Уміння приймати управлінські рішення у галузі початкової освіти

ПРН 9. Уміння аналізувати знання про сферу освіти, сутність, зміст і структуру освітніх процесів, володіти системою знань про історію та сучасні тенденції розвитку педагогічних концепцій і предметних методик

ПРН 11. Уміння здійснювати самостійно-пошукову роботу; користуватися сучасними методами навчання, як складовою психолого-педагогічної компетентності викладача початкової школи.

ПРН 13. Уміння переносити знання у власний педагогічний досвід; критично аналізувати різні педагогічні теорії навчання та виховання, давати самостійну оцінку різноманітним явищам педагогічної теорії і практики.

ПРН 14. Уміння застосовувати у практичній діяльності знання із нових педагогічних технологій, використовувати елементи інноваційних методик під час викладання дисциплін початкової ланки освіти.

1. 3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК 1. Загальнонавчальна. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.

ЗК 2. Інформаційно-аналітична. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

ЗК 3. Дослідницько-праксеологічна. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема, в процесі професійно-педагогічної діяльності. Здатність приймати обґрунтовані рішення, працювати автономно

ЗК4. Комунікативна. Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Уміння володіти різновидами стилів мовленнєвого спілкування в ситуаціях запобігання та врегулювання конфліктів.

ЗК 7. Міжособистісної взаємодії. Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, учнями та їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного вирішення педагогічних конфліктів. Здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань.

ЗК-9. Інформаційно-комунікаційна. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у професійній діяльності вчителя початкових класів й у повсякденному житті.

II. Фахові:

ФК 1. Дослідницька. Здатність використовувати форми, методи, технології та враховувати принципи науково-педагогічних досліджень, виявляти тенденції розвитку подій та прогнозувати розвиток педагогічних процесів у системі початкової та вищої освіти, а також підвищення професійної майстерності викладача, вчителя.

ФК 2. Проектувальна. Здатність і готовність проектувати та застосовувати сучасні педагогічні технології з метою забезпечення оптимальних умов пізнавальної діяльності дітей молодшого шкільного віку, студентів ЗВО, аналізувати та оцінювати різноманітні психолого-педагогічні, методичні фактори, передбачати можливі наслідки їх застосування.

ФК 3. Організаційна. Здатність організувати навчально-пізнавальну, виховну діяльність молодших школярів та студентів, організації їх самостійної, пошукової роботи, участь у роботі кафедр, в організації та проведенні семінарів, конференцій, педагогічних читань, виставок, конкурсів, у розробленні навчально-методичних матеріалів щодо покращення якості роботи та професійної майстерності.

ФК 4. Предметна. Здатність і готовність застосовувати сучасні методи, технології, прийоми, засоби навчання і виховання у сфері освіти, спираючись на знання з дисциплін психолого-педагогічного циклу і методик навчання. ФК 6. Здатність і готовність застосовувати інформаційно-комунікаційні технології, опрацьовувати різні види інформації.

ФК.6. Інформаційна. Здатність і готовність застосовувати інформаційно-комунікаційні технології, опрацьовувати різні види інформації.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться: 90 годин/3 кредити ECTS

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Кредит 1. Методологічні засади і принципи інтерактивного навчання.

Тема 1. Методологія і принципи інтерактивного навчання.

Інноваційні методологічні підходи до навчання в контексті сучасних освітніх систем. Поняття інтерактиву. Педагогічні умови реалізації інтерактивного навчання. Суть інтерактивності в процесі навчання, основні ознаки. Розвиток і становлення.

Тема 2. Інноваційна діяльність педагога.

Структура інноваційної діяльності. Рівні сформованості готовності до педагогічних інновацій. Види готовності до педагогічних інновацій. Методи розвитку інноваційної поведінки педагога.

Кредит 2. Інтерактивні технології як засіб формування особистості

Тема 3. Інтерактивні технології в особистісно зорієнтованій освіті

Порівняльний аналіз традиційних та інтерактивних технологій навчання. Мета і завдання застосування інтерактивних технологій у навчанні. Форми інтерактивного навчання. Методи інтерактивного навчання: кооперативне навчання, інтерактивна дискусія, інтерактивний тренінг, майстер-клас. Критерії вибору інтерактивних форм і методів. Особливості використання різних методів інтерактивного викладання. (Прийоми інтерактивного навчання (за В. Шарко) Акваріум. Коло ідей. «Мозковий штурм». Метод «прес». «Мікрофон». Навчаючи - учись. «Ажурна пилка». Ток-шоу. Дискусія. Навчання в командах досягнень. Метаплан. Командна підтримка індивідуального навчання. Американська мозаїка. Групові дослідження.

Тема 4. Технології розвивального навчання.

Історико-педагогічні засади проблеми розвитку. Концептуальні положення технології розвивального навчання. Порівняльний аналіз систем розвивального навчання Л. Занкова і Д. Ельконіна-В. Давидова. Розвиток особистості дитини в умовах розвивального навчання. Практична реалізація розвивального навчання.

Кредит 3. Інтерактивні педагогічні технології у концепції Нової української школи.

Тема 5. Методика проведення інтерактивного заняття.

Основні правила організації інтерактивного навчання. Приклади використання інтерактивних елементів під час проведення заняття. Алгоритм роботи вчителя при проведенні інтерактивного уроку. Види активних методик: (Вступні методики; Основні (ключові) методики; Завершальні (підсумкові) методики; Допоміжні методики (енерджайзери) Етапи планування тренінгу. Створення концепції тренінгу. Проведення тренінгу.

Тема 6. Можливості застосування проектного навчання.

Концептуальні положення проектної технології, інформаційних технологій та можливості їх використання в школі; організація групової роботи; і види проектів та їх роль у вихованні особистості. Проекти в системі уроків. Досвід соціального проектування Інформаційні технології. Дидактичні можливості мережі Інтернет.

3. Рекомендована література

Базова

1. Андрушкевич Ф. Інновації в польській та українській освіті : як наслідок підписання європейських освітніх декларацій : (порівняльний аналіз) /Директор школи, лицею, гімназії. 2011. № 2 С. 32–40.
2. Баліцька Н. Г. та ін. Використання інтерактивних технологій навчання в професійній підготовці майбутніх учителів: Монографія / За заг. ред. Н. С. Побірченко. – К.: Наук. світ, 2003. –138 с.
3. Інтерактивні технології навчання у вищій школі: навчально-методичний посібник / Н.П. Волкова. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 360 с.

4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. Київ: Академвидав, 2015. Видання третє. – 351 с.
5. Інноваційні комунікативні технології в роботі куратора академічної групи/ Методичні рекомендації / Під редакцією Н. К. Желябіної Запоріжжя: ЗДІА, 2007. 67 с.
6. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : монографія / [авт. кол.: П. Ю. Саух, О. Є. Антонова та ін. ; за ред. П. Ю. Сауха]. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. – 443 с.
7. Прокопів Л. Інформаційні технології навчання: навчально-методичний посібник / Л. Прокопів. – Івано-Франківськ, 2014. 160 с.
8. Інтерактивні технології: теорія та методика: посібник для викладачів ПТУ, коледжів / [Пометун О.І., Побірченко Н.С., Коберник Г.І., Комар О.А., Торчинська Т.А.]. Умань-Київ 2008. 94 с.
9. . Шевчук С.С. Інноваційний урок у професійній школі: Навчально-методичний посібник. Біла Церква : БІНПО, 2015. 110 с.

Допоміжна

1. Комар О.. Підготовка вчителів початкової школи до інноваційної діяльності. Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : наук. зб. / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань : Жовтий О. О., 2010. Вип. 32. С. 15–21.
2. Бойко А. Упровадження інновацій як чинник оптимізації співвідношення педагогічної теорії і практики // Рідна школа : щомісяч. наук.-пед. журн. 2011. № 8/9. С. 15–22.
3. Головня Ю. Впровадження інновацій як напрям реформування системи вищої освіти. Інноваційний розвиток вищої освіти : матеріали Міжнар. наук.-метод. конф., 10-11 берез. 2010 р., м. Київ : тези доп / Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – Київ : [б. в.], 2010. – С. 125–126.
4. Шматков Є. В. Новітні інноваційні технології навчання: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. інж.-пед. спец. / Є. В. Шматков, Д. В. Коваленко ; Українська інженерно-педагогічна академія. – Х. : Контраст, 2008. – 172 с.
5. Кучерова Г.М. Інтерактивні вправи та ігри / Кучерова Г.М., Ягоднікова В.В.. Харків: Основа, 2011. 144 с.
6. . Староста В. Технології інтерактивного навчання: сутність, класифікація Науковий вісник МНУ ім. В.О. Сухомлинського. Педагогічні науки. 2019. №1. С. 232–237.
7. Грушко Л. Проектний урок «Ялинка»// Початкова школа. 2010. №1. С. 11-14.

Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека підручників: <http://studentam.kiev.ua/>
2. Електронні бібліотеки: <http://dir.meta.ua/ua/science-education/e-libraries/>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: <http://nbuv.gov.ua/>
4. Початкова школа. Вчитель - вчителю. Вчитель - учню. Вчитель - батькам. Поради шкільного психолога : <http://teacher.at.ua/>
5. П'ять інтерактивних методів навчання // Освіта нова. 2019. URL: <https://osvitanova.com.ua/posts/2278-piat-interaktyvnykh-metodiv-navchannia>
6. ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ. НОВІ ПІДХОДИ URL: <http://rpl.ucoz.com/MetodRobota/Scarb/InteraktyvTehnology.pdf>
7. Інтерактивне обладнання. Каталог. URL: <https://inkluzia.com.ua/interaktivnoe-oborudovanie/>.
8. «Мультимедія» як інтерактивні системи URL: <https://studfile.net/preview/7827777/page/4/>.
9. Сторітеллінг як один з ефективних методів викладання. URL: <https://kumlk.kpi.ua/node/1410>.

10. Використання інтерактивних методів навчання URL: О. М. Ковальова, Н. А. Сафаргаліна-Корнілова, Н. М. Герасимчук, О. А. Кочубей. 2016. URL.: <http://www.refs.in.ua/m-kochubej-o-a-vikoristannya-interaktivnih-metodiv-navchannya.html>.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік

5. Засоби діагностики успішності навчання:

Контрольна робота, усне опитування, творчі роботи, наукові статті; перевірка конспектування лекцій, першоджерел, виконання індивідуальних завдань та самостійних робіт, захист проектів, колоквиум.